

POLITYKA OCHRONY DZIECKA PRZED KRZYWDZENIEM W IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ŁODZI

I. Zasady Ogólne

§ 1

Podstawy prawne

Niniejsza polityka została opracowana na podstawie:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz.1870).
- 3) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).
- 4) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.).
- 5) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

§ 2

Zasady ogólne

1. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem dotyczy całego personelu szkoły: dyrektora, nauczycieli, pracowników administracji, specjalistów oraz innych osób prowadzących zajęcia z uczniami.
2. Rada Pedagogiczna zatwierdziła Politykę, a za jej wdrażanie i nadzorowanie odpowiada Dyrektor Szkoły.
3. Dyrektor Szkoły wyznaczył osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki. Osobą tą jest pedagog szkolny.
4. Polityka jest opublikowana na stronie szkoły i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne. W bibliotece jest dostępna dla wszystkich wersja papierowa.
5. Pedagog/psycholog szkolny udostępnia na szkolnej tablicy ogłoszeń oraz na stronie szkoły wykaz placówek wspierających rodziny i chroniących przed krzywdzeniem.
6. Wychowawcy we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym, innymi specjalistami:
 - 1) prowadzą z uczniami zajęcia kształtujące umiejętności psychospołeczne, takie jak radzenie sobie z przykrymi emocjami i stresem, asertywność, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy;
 - 2) wskazują rodzicom, prawnym opiekunom adresy instytucji wspierających rodzinę i chroniących dziecko przed przemocą.

§ 3

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Dyrektor uzyskał o każdym członku personelu dane z Rejestru Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym, Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz oświadczenia o niekaralności.
2. Dyrektor zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - 1) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci;
 - 2) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia;
 - 3) odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
3. Dyrektor wyznacza pedagoga/psychologa szkolnego jako osobę odpowiedzialną za przygotowanie personelu szkoły do stosowania Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem poprzez szkolenie rady pedagogicznej i pracowników szkoły.

§ 4

Zasady bezpiecznych relacji personel-dziecko

Pracownicy szkoły w codziennych kontaktach z dziećmi kierują się następującymi zasadami:

- 1) traktowania dziecka z szacunkiem;
- 2) uwzględniania indywidualnych potrzeb dziecka;
- 3) braku wyrażania krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka;
- 4) braku wykorzystywania przewagi fizycznej wobec dziecka, szkoła dba o nietykalność cielesną uczniów;
- 5) w szczególnych przypadkach uzasadnione jest interwencja pracownika szkoły w celu przerwania zachowań ucznia, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych uczniów.

§5

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych

1. Szkoła, zapewnia uczniom dostęp do Internetu, podejmując działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Wszystkie komputery w pracowni komputerowej, z których korzystają uczniowie są zabezpieczone poprzez:
 - 1) zainstalowanie i aktualizowanie programu antywirusowego;
 - 2) zaporę firewall z filtrowaniem treści i blokowaniem aplikacji niebezpiecznych dla urządzeń.
3. Placówka zapewnia dostęp do Internetu za pomocą sieci wifi placówki, po podaniu hasła. Sieć wifi placówki jest zabezpieczona w szczególności poprzez firewall z filtrowaniem treści oraz blokowaniem aplikacji niebezpiecznych dla urządzeń.
4. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści (treści pornograficzne, nielegalne oprogramowanie, oprogramowanie potencjalnie szkodliwe), które dostały się do komputerów, z których korzystają uczniowie, osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci ujawnia je i zgłasza dyrektorowi oraz pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
5. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci zabezpiecza dowody celem identyfikacji sprawcy.

6. Wychowawca i/lub pedagog szkolny zawiadamia rodziców ucznia. Podejmuje działania i środki dyscyplinarne wobec sprawcy. Obejmuje też pomocą i wsparciem poszkodowanego.
7. W uzasadnionych prawem przypadkach dyrektor zawiadamia policję, sąd rodzinny lub prokuraturę.

§ 6

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła posiada Politykę Bezpieczeństwa Danych Osobowych, która reguluje sposób zabezpieczenia, warunki udostępniania i przetwarzania danych osobowych dziecka.
3. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
6. Utrwalanie wizerunku dziecka na terenie szkoły (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka itp.) możliwe jest po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody rodziców/prawnych opiekunów.
7. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

II.

Procedura reagowania na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji

§7

Obowiązek reakcji

1. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa u ucznia symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować.
2. W przypadku uzyskania przez pracownika szkoły informacji, że dziecko jest krzywdzone lub istnieje takie podejrzenie pracownik ma obowiązek bezzwłocznego przekazania uzyskanej informacji wychowawcy klasy lub pedagogowi/psychologowi. Informacja powinna zawierać opis: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania dziecka, cytaty jego wypowiedzi, itp.

§ 8

Zagrożenie życia i zdrowia dziecka

Jeżeli zagrożone jest życie i zdrowie dziecka należy wezwać pogotowie ratunkowe i/lub policję i postępować zgodnie z zaleceniami służb. Poinformować rodziców/prawnych opiekunów.

§ 9

Zagrożenie dobra dziecka

1. Każda zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa oraz o ile zachodzi taka konieczność pielęgniarkę szkolną, którzy stanowią zespół.
2. Zespół wyjaśniający sprawę podejmuje następujące działania:
 - 1) przeprowadza rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem;
 - 2) przeprowadza rozmowę z innymi osobami, które pomogą w diagnozie sytuacji dziecka;
 - 3) wzywa do szkoły rodziców lub opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka;
 - 4) ocenia czy zagrożone jest dobro dziecka;
 - 5) opracowuje plan pomocy dziecku (zał.).
3. Każdorazowo, gdy istnieje podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka dyrektor szkoły powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego lub prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Nie zwalnia to szkoły z konieczności opracowania planu pomocy dziecku.

§10

Zagrożenie dobra dziecka- środowisko rodzinne

1. Zespół nawiązuje współpracę z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka.
2. Zespół opracowuje plan pomocy dziecku i przedstawia go rodzicom/opiekunom prawnym dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
3. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem dziecka.
4. W przewidzianych prawem przypadkach pedagog/psycholog szkolny wszczyna procedurę niebieskiej karty.
5. W przypadku gdy efekty działań nie przyniosą oczekiwanych rezultatów lub bezpieczeństwo dziecka jest zagrożone dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury oraz wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego w Łodzi.

§ 11

Zagrożenie dobra dziecka –pracownik szkoły

1. Zespół przekazuje zebrane informacje dotyczące zgłoszenia krzywdzenia oraz rozmowy z dzieckiem dyrektorowi szkoły.
2. Dyrektor wraz z przedstawicielem zespołu przeprowadza rozmowę z pracownikiem na temat zgłoszonych informacji. Jeśli sprawa kwalifikuje się do podjęcia mediacji, przeprowadza je uprawniony pracownik szkoły.
3. Dyrektor wraz z przedstawicielem zespołu przeprowadzają rozmowę z dzieckiem i jego opiekunami w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz ustalenia planu pomocy dziecku, tj. zapewnienia mu bezpieczeństwa, ustalenia roli opiekunów, wsparcia dziecka przez szkołę.
4. Jeżeli doszło do uchybienia godności zawodu dyrektor podejmuje wobec pracownika działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
5. Jeżeli zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, natychmiastowo odsuwa nauczyciela od wykonywania obowiązków służbowych.

§12

Zagrozenie dobra dziecka - rówieśnik

1. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniami, zbiera informacje dotyczące zgłoszonego krzywdzenia.
2. W ramach zespołu - z pedagogiem/psychologiem szkolnym przeprowadza rozmowę z uczniami, gdy jest to uzasadnione kieruje sprawę do mediacji rówieśniczych, bądź podejmuje działania wynikające ze statutu szkoły.
3. W przypadku gdy zaplanowane działania nie przynoszą efektu, a przyczyną jest brak współpracy, bądź sprawca przejawia demoralizację, pedagog szkolny informuje o tym sąd rodzinny.
4. Jeżeli przemoc stanowi zagrożenie życia i zdrowia dziecka o sprawie niezwłocznie zawiadamiana jest policja.

III

Kompetencje i obowiązki poszczególnych pracowników

§13

Dyrektor szkoły

1. Sprawuje nadzór nad prowadzeniem przypadku dziecka krzywdzonego udzielając wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w pomoc.
2. Składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

§14

Pedagog szkolny/Psycholog

1. Koordynuje działania wobec dziecka na terenie szkoły i monitoruje sytuację dziecka poprzez kontakt z wychowawcą, nauczycielami, także pracownikami niepedagogicznymi – dbając jednocześnie o zapewnienie poufności.
2. Zbiera informacje o dziecku w celu wstępnego zdiagnozowania jego sytuacji, w szczególności o tzw. czynnikach ryzyka, dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z dzieckiem, jak często i od jak dawna dziecko jest krzywdzone, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec dziecka, relacjach jakie ma dziecko z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających je, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców).
3. Zabezpiecza dowody, materiały związane z sytuacją dziecka, opisy jego zachowań, wyglądu; przy czym ocena ich wiarygodności nie należy do jego zadań.
4. Przeprowadza we współpracy z wychowawcą oraz innymi osobami zaangażowanymi w pomoc dziecku, ocenę zagrożenia dziecka przemocą i w oparciu o nią – opracowuje plan pomocy.
5. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej dziecku.
6. Współpracuje ze specjalistami – z poradni specjalistycznych, zespołu interdyscyplinarnego;
7. Wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.
8. Informuje rodziców o podjętych działaniach na rzecz dziecka, w tym m.in. kontakcie z zespołem interdyscyplinarnym i podjętych przez ten zespół decyzjach oraz zaleceniach/propozycjach działań dla rodzica.
9. Przechowuje wszelką dokumentację sprawy, a szczególnie plan pomocy dziecku sporządzony podczas przeprowadzanej interwencji.

§15

Pielęgniarka szkolna

1. Udziela bezpośredniej pomocy dziecku jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie oraz organizuje pomoc medyczną.
2. Jeśli zauważy na ciele dziecka siniaki, wybroczyny lub inne objawy przemocy fizycznej, opisuje je w karcie zdrowia dziecka (w jego dokumentacji badań i czynności uzupełniających): rozmiar, rozmieszczenie, kolor, wielkość itp. Nie wpisuje swoich wniosków z badania dziecka. Tak sporządzony opis jest dowodem w sądzie. Oryginał dokumentacji dziecka jest udostępniany jedynie na wniosek sądu.
3. Kontaktuje się z pedagogiem i wychowawcą dziecka zgłaszając informacje o swoich podejrzeniach i obserwacjach.
4. Może kontaktować się z rodzicami dziecka w przypadku stwierdzenia zaniedbań zdrowotnych i higienicznych (m.in. wszawicy, próchnicy), informacje te przekazuje wychowawcy.

IV

Monitoring

§16

1. Przyjęta polityka ochrony dzieci jest weryfikowana raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
2. Pedagog szkolny jest odpowiedzialny za monitorowanie i realizację niniejszej Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem w szkole oraz odpowiada za reagowanie na sygnały naruszenia polityki oraz za proponowanie zmian w polityce.
3. Dyrektor wprowadza do polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez dorosłych i zapewnieniem im bezpieczeństwa.

§17

Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, w szczególności poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz zamieszczenie na stronie internetowej szkoły.

Słownik

Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna- jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Przemoc psychiczna - to poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, krytykowanie, szantażowanie, straszenie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim

Przemoc seksualna - to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

Nękanie płciowe -chamskie zachowania werbalne, fizyczne i symboliczne, które przekazują poniżające i wrogie postawy wobec płci; niepożądaną uwagę seksualną, nasycone seksualnie komentarze i zaloty

Zaniedbywanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka, nie zapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

Procedura Niebieska karta. Dyrektor, nauczyciel może wszcząć procedurę przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” i w ciągu 7 dni przekazać go przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadzić należy w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie wobec dziecka, jest któraś z tych osób, to działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby mu najbliższej i pełnoletniej. Formularz powinien być wypełniony podczas rozmowy z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Zespół- wychowawca wraz z pedagogiem lub psychologiem szkolnym oraz ewentualnie innym pracownikiem szkoły zaangażowanym w sprawę.